

Landstingsstyrelsen

Granskning av landstingets budgetprocess

Vi har under våren 2009 genomfört en granskning med syfte att bedöma om landstingets budgetprocess är ändamålsenlig i förhållande till landstingets problem med styrning och ekonomi samt om underlaget till fullmäktiges beslut håller tillräcklig kvalitet.

En viktig del i granskningen är en fördjupad granskning utförd av Komrev inom Öhrlings PricewaterhouseCoopers.

Av de iakttagelser som gjorts i granskningen har vi med förvåning noterat att hälso- och sjukvårdens enheter så sent som under april månad inte fått sina budgetar för innevarande år utlagda. Även om hänsyn tas till de särskilda omständigheter som kan ha förelegat i budgetarbetets slutfas är detta förhållande oacceptabelt. Vi ser också anledning att rikta allvarlig kritik mot att det fortfarande saknas ett system för bevakning av den högspecialiserade vården trots att ett sådant, enligt tidigare uppgifter, skulle ha tagits i bruk redan 2008. Svårigheten att budgetera denna verksamhet kvarstår därför.

Vår sammanfattande bedömning i övrigt är att budgetprocessen kan ses som rimligt ändamålsenlig i väsentliga delar som t ex direktivens utformning, ansvarsfördelning, använda underlag, tekniska bedömningar e t c. Samtidigt finns behov av fortsatt utveckling av områden som t ex bedömningar kring kostnadsutvecklingen på lång sikt, linjeorganisationen och olika personalgruppers medverkan i budgetprocessen, direktiv till medicinska stödfunktioner o s v.

Sammantaget leder detta fram till slutsatsen att budgetprocessen som sådan inte uppvisar sådana brister att denna skulle kunna förklara landstingets svaga ekonomi. Huvudförklaringarna står snarare att finna i brister inom styrning och ledning. I detta sammanhang finns skäl att uppmärksamma nedanstående punkter som SKL i bl a "Ekonomirapporten. Om kommunerna och landstingens ekonomi, maj 2009", uppmärksammat som gemensamma för de landsting som under många år, på ett positivt sätt utmärkt sig när det gäller den finansiella kontrollen.

- ”Ett gott samarbetsklimat bland de förtroendevalda och vilja att samsas över blockgränserna har varit tydlig och gett en långsiktighet i besluten och gjort det lättare för cheferna att planera och styra mot ökad effektivitet.
- Politikerna har delat den bild av ekonomin som tjänstemännen givit
- Fördelningen av roller och ansvar mellan tjänstemän och politiker är tydlig
- Det ekonomiska ansvaret är decentraliserat och vårdenheterna får själva åtgärda eventuella underskott
- Skickliga ledare.”

Ett förhållande som vi särskilt noterat och som sammanhänger med styrning och ledning är att styrelsen fördelat en budgetram för hälso- och sjukvården som är 101 miljoner högre än den ram fullmäktige ursprungligen anvisat styrelsen. Fullmäktige har dock lämnat sitt medgivande till förfaringsättet.

För hälso- och sjukvårdens del innebär detta att de enskilda verksamheterna möjligen, enligt sina uppfattningar, kan ha fått rimligt realistiska budgetramar för 2009 vilket i så fall kan vara ämnat att stärka budgetens legitimitet. Utfallet för helåret kommer att visa om antagandet är riktigt. Samtidigt innebär förfaringsättet att styrelsen istället för generella sparåtgärder måste arbeta med både kort- och långsiktiga selektivt verkande åtgärder. Vi ser denna utveckling som positiv förutsatt att styrelsen lämnar förslag till fullmäktige eller fattar egna beslut om åtgärder inom de områden som i årtal redovisat underskott för att reducera befarat underskott redan 2009.

Vi rekommenderar styrelsen att fortsätta utvecklingen av budgetprocessen och däri beakta de förhållanden som påtalas i Komrevs granskning

Vi önskar styrelsens yttrande senast 2009-09-30 över vilka förändringar i budgetprocessen som vidtagits eller kommer att vidtas.

Landstinget Dalarna
Revisorerna

Gun Drugge

Arne Pettersson

Sören Sundin

Kåre Olsson

Lars-Erik Eriksson

